

AANTEKENEN

Aan de raad van de gemeente Beverwijk
Postbus 450
1940 AL Beverwijk

Wijk aan Zee, 25 januari 2018

Betreft: aanvullende zienswijze Bestemmingsplan Wijk aan Zee

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u een aanvullende zienswijze op bestemmingsplan Wijk aan Zee in aanvulling op zienswijze 28.9 (overzicht zienswijzen Documentnummer INT-18-43916).

De stichting Dorpsraad heeft als doel het bevorderen van de leefbaarheid van Wijk aan Zee in de ruimste zin des woords. De aangevoerde punten in deze brief hebben volledig te maken met de leefbaarheid in het dorp en daarmee is de Dorpsraad belanghebbende.

De milieudruk in Wijk aan Zee is hoog. De aanhoudende "grafietregens" maken dit zichtbaar. Het maakt ook zichtbaar dat als vergunningen eenmaal zijn afgegeven of plannen zijn vastgesteld het heel moeilijk is om een ontstane situatie weer onder controle te krijgen. Dat kost veel tijd en energie van de overheid. De wet en regelgeving rondom vergunning en handhaving eist zorgvuldigheid en strikte handhaving vraagt capaciteit. Ondertussen maken inwoners zich zorgen om de gezondheid en willen alle partijen dat het morgen opgelost is.

Vanuit deze acute en aanhoudende zorg om de milieugezondheid worden door veel partijen ook vragen gesteld over andere plannen, vergunningen en handhavingstrajecten "Als het hier misgaat, hoe staat het er dan verder voor en welke risico's lopen we?". De stichting Dorpsraad heeft als doel het bevorderen van de leefbaarheid van Wijk aan Zee in de ruimste zin des woords. Vanuit deze doelstelling kijkt de dorpsraad momenteel scherp naar (huidige) vergunningen en voorliggende besluiten en plannen. Zo ook het bestemmingsplan. We hebben de raadscommissie vergaderingen gevolgd en het plan (dat deels in 2017 is opgesteld) nogmaals beoordeeld op milieugezondheid (fysieke leefomgeving) tegen de achtergrond van de huidige problematiek rondom vergunning en handhaving. Alles overziende heeft de dorpsraad besloten u nu deze zienswijze te sturen. Er is sprake van voortschrijdend inzicht.

Wij verzoeken u op basis van onderstaande het plan aan te houden totdat:

- De ontbrekende plannen en informatie beschikbaar zijn gesteld;
- Het plan naast een goede ruimtelijke ordening een goed leefklimaat borgt;
- Mogelijke huidige overschrijdingen van de geluidswaarden in de zone 50-55 dB(A) getoetst zijn en zo nodig opdracht is gegeven tot handhaving. Hierna volgt een toelichting op onze punten en overwegingen.

Inleiding

Een traditioneel bestemmingsplan gaat over ruimtelijke ordening. Een goed woon en leefklimaat is een van de aspecten die onderzocht moet worden. Gezondheid kan deel uitmaken van de belangenafweging mits er een ruimtelijke relevant aspect aan zit.

Omdat het hier gaat om een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte betekent dit dat niet alleen over een 'goede ruimtelijke ordening' gaat, maar, net als onder de Omgevingswet, het plan de fysieke leefomgeving centraal stelt. In het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kunnen naast regels met een ruimtelijke relevantie, regels worden opgenomen ten behoeve van het:

- bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en het
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

Concreet betekent dit dat regels kunnen worden opgenomen over onder andere het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid, het beschermen van het milieu, duurzaamheid en natuurbescherming etc. (Bron: Inspiratiegids bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, december 2015).

Dit bestemmingsplan biedt de gemeente Beverwijk derhalve de mogelijkheid om ruimtelijke ontwikkeling in relatie tot een goed leefklimaat te borgen en hier regels voor op te stellen. Het college kiest hier ons inziens niet voor en dat vinden wij onjuist, zeker gezien de situatie in Wijk aan Zee. Onderstaand geven wij aan waarom.

1. Verruimen grenswaarde industrielawaai en grenswaarde verkeerslawaaï

Het college kiest er in dit plan expliciet voor om gebruik te maken van een hogere waarde geluid om woningbouw mogelijk te maken. In plaats van andere mogelijkheden, die de leefbaarheid voor alle inwoners zou verhogen, zoals stil asfalt. Deze keuze maakt het college voor een gebied met een toch al matige tot onvoldoende milieugezondheidskwaliteit. Meer geluid verhoogt het risico op hart en vaatziekten en een verstoorde stofwisseling. De WHO pleit bijvoorbeeld voor lawaai van wegverkeer onder de 53DBA. Het college heeft in haar coalitieakkoord opgenomen te streven naar de WHO norm.

Op pagina 48 van het bestemmingsplan schrijft het college "Gezien de ligging van de kern Wijk aan Zee binnen de geluidzone van industrieterrein IJmond vormt de geluidbelasting vanwege industrielawaai een belangrijk aandachtspunt voor de verschillende ontwikkelingslocaties. Uit verkennende berekeningen blijkt zelfs dat op de hogere verdiepingen de geluidbelasting voor nagenoeg alle locaties hoger is dan de uiterste grenswaarde van 55dB(A). Voor woningen is een hogere waarde tot maximaal 55 dB(A) mogelijk. In het kader van het bestemmingsplan worden deze hogere waarden besluiten genomen".

De gemeente Beverwijk heeft de omgevingsdienst IJmond verzocht om een besluit hogere waarde voor industrie lawaai en verkeerslawaai, zodat dit gebruikt kon worden voor een hogere grenswaarde in dit bestemmingsplan. De omgevingsdienst heeft aan het verzoek van de gemeente voldaan onder nummer BBO/ODIJ-Z-17 -040681-274380.

Het lijkt ons echter dat er informatie ontbreekt ter onderbouwing van dit besluit en als rechtvaardiging om een hogere waarde op te nemen in het bestemmingsplan. Wij zijn dan ook van mening dat dit besluit niet volgens de juiste procedure en correct genomen is. Informatie die ontbreekt is o.a.:

- Afweging waaruit blijkt dat maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting vanwege de wegen onvoldoende doeltreffend zijn, dan wel op bezwaren stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige of financiële aard. Bij navraag bij de ODIJ bleek dat de afweging niet beschikbaar is. Daardoor mist er relevante informatie om een objectieve afweging te kunnen maken en te bepalen of er andere maatregelen voorhanden zijn;
- Een (actueel) akoestisch onderzoek. Als bijlagen bij de MER zijn een notitie industrielawaai en geluidberekeningen opgenomen maar de volgende onderdelen ontbreken:
 - een akoestisch onderzoek;
 - de redenen van de gemeente Beverwijk om het verzoek in te dienen, met een onderbouwd plan voor dit verzoek;
 - de bijbehorende kaarten (conform art. 5.4 lid 2 Besluit geluidhinder) met verklaring die voldoende aan de voorschriften (conform artikel 3.8 lid 4 Besluit geluidhinder).

Wij stellen dat aan uw raad een bestemmingsplan is voorgelegd zonder dat de juiste procedures zijn gevolgd waardoor u geen goede afweging kunt maken over alternatieve mogelijkheden die de gezondheid niet belasten.

Daarnaast willen wij u erop wijzen dat het verhogen van de grenswaarde naar 55dB(A) voor industrielawaai betekent dat een deel van het dorp te maken gaat krijgen met een hogere waarde dan de voorkeurswaarde in deze zone. Dit geeft naast de mogelijkheid voor woningbouw, ongewenste ruimte voor extra geluidbelasting in de toekomst voor de huidige inwoners. Wij zijn tegen een verhoging die ruimte laat voor extra geluidbelasting in de toekomst voor bewoners van Wijk aan Zee. Wij zijn tegen een verhoging van de grenswaarde naar 55 dB(A).

De gemeente Beverwijk dient daarnaast duidelijkheid te verschaffen over het volgende. Uit de berekeningen blijkt dat in industriezone van 50 tot 55dB(A) waarden van 55dB(A) en hoger gemeten worden. Dit kan betekenen dat de huidige bewoners in deze zone reeds geconfronteerd worden met een te hoge geluidbelasting. Wij verzoeken de gemeente om uitsluitel, bijvoorbeeld door metingen ter plaatse en indien aan de orde, handhaving.

Verder ontbreken in het huidige bestemmingsplan ons inziens expliciete maatregelen om de geluidbelasting en de daarmee samenhangende gezondheidseffecten te beperken, dan wel regels en voorwaarden die gelden bij de verdere uitwerking van de plannen op locatieniveau. In de bijlage plan MER projectnummer: 037500.19125.00 d.d. 05-2017 onder kopje 7.5.5. staat dat dit op locatieniveau mogelijk en noodzakelijk is.

De maatregelen die het college voorstelt, namelijk het verhogen van de geluidwaarde en het informeren van nieuwe inwoners over de geluid en milieuhinder is ons inziens geen maatregel, maar een manier om een bestaand probleem te legaliseren en te accepteren.

In dit kader willen wij uw raad ook op de hoogte brengen van het standpunt van de Dorpsraad zoals verwoord in de bedenkingen tegen Net op Zee Hollandse Kust (noord) oftewel het transformatorhuis. Hierin stelt de Dorpsraad “De MTG-waarden voor Wijk aan Zee te herroepen en de normale wettelijke waarde van 50 dB(A) gebruiken, als grens voor geluidsvergunningen”. De dorpsraad is tegen het “vullen” van geluidruimte.

Zoals eerder aangegeven: het is voor de gezondheid onwenselijk om geluidruimte permanent op te hogen. Dit zou ook het standpunt van de gemeente Beverwijk verantwoordelijke voor de publieke gezondheid moeten zijn. In het kader van een goede fysieke leefomgeving dringen wij aan op alternatieve maatregelen.

2. Gezondheidseffecten en fysieke leefomgeving

In de Mer is onder punt 7.5.4. gesteld dat Wijk aan Zee een redelijke tot onvoldoende milieugezondheidskwaliteit heeft.

In het vigerende milieubeleidsplan staat dat de gemeente bij grotere projecten en bij het vaststellen van bestemmingsplannen een gezondheidseffectenscreening (GES) zal laten opstellen (pagina 24 Milieubeleidsplan Beverwijk 2015-2020). De GES maakt de gezondheidsrelevantie van de milieu informatie inzichtelijk. Het geeft hierdoor de informatie over de gezondheidsrisico's (ook onder de normen). Met behulp van GES worden gezondheidsrisico's vergelijkbaar gemaakt (lucht, stank, geluid, externe veiligheid). Hierdoor kunnen planvarianten op gezondheid effecten vergeleken worden.

Gesteld wordt dat doordat in het planMER en hoofdstuk 4 van het bestemmingsplan toetsing aan alle voor de plangebied relevante milieuthema's plaatsvindt, afzonderlijke toetsing aan het Milieubeleidsplan overbodig is. Hier zijn wij het niet mee eens, er moet een GES opgesteld worden, deze ontbreekt in het plan.

Tegelijkertijd wordt in paragraaf 4.2.2 “Opzet van het planMER” aangegeven dat volstaan kan worden met toetsing aan standaard normen, waarden en richtafstanden en dat in de regels voorwaarden kunnen worden opgenomen om een goede milieukwaliteit en de uitvoerbaarheid te waarborgen. Hier zijn wij het niet mee eens, er moet een GES opgesteld worden, deze ontbreekt in het plan.

Wij wijzen uw raad erop dat informatie over de gezondheidsrisico's onder de (wettelijke) norm nu geen onderdeel zijn van het bestemmingsplan. Zoals de gemeente zelf aangeeft in het Milieubeleidsplan: “Alleen voldoen aan de wettelijke grenswaarden betekent namelijk nog niet dat dit gezond is. De wettelijke norm is twee keer zo hoog als de norm van de World Health Organisation (WHO)”. Door het ontbreken van deze informatie is een goede afweging van het plan niet mogelijk.

Wij zijn van mening dat een GES waarbij wordt ingegaan op de gezondheidseffecten onder de norm noodzakelijk is om de bovenstaande redenen en verzoeken u de GES toe te voegen aan het bestemmingsplan.

Wij zijn daarnaast van mening dat de volgende (actuele) punten met betrekking tot milieugezondheid in het plan expliciet aandacht moeten krijgen:

- Betrekken van de reactie van de GGD onder bijlage 6 Nota Inspraak en Overleg onder de punten 14.2 en 14.3 waarin zij het volgende aangeeft “ook onder de wettelijke normen is er sprake van gezondheidseffecten” en adviseert “rekening te houden met de cumulatie van geluid en in voorkomende gevallen niet zonder meer een hogere waarde te verlenen”. Wij verzoeken de GGD om een nadere advies (uitwerking en onderbouwing. Wij dringen aan het betrekken van expertise inzake de geluidsproblematiek, bijvoorbeeld de Nederlandse Stichting Geluidshinder;
- Ook refereert de GGD aan elektromagnetische velden en geeft aan “let op bij het inpandig plannen van transformatorhuisjes. Kinderen tot 15 jaar niet langdurig laten verblijven in een magnetisch veld boven 0,4 microTesla”. In dit kader willen wij van de GGD advies over een ander project waar magnetische velden en geluidbelasting een rol spelen, namelijk het geplande transformatorhuis langs de weg naar Wijk aan Zee en de bekabeling;
- Het college geeft in het bestemmingsplan op pagina 43 aangaande verkeerslawaaai aan “de geluidsbelasting neemt als gevolg van het planvoornemen zeer beperkt toe. De toename bedraagt maximaal 0,06 dB. Geluidstoenames tot 1 DB zijn voor het menselijk oor niet waarneembaar. Daarom is er geen sprake van een effect op de bestaande woningen als gevolg van het planvoornemen”. Hoe strookt dit met de volgende doelstelling in het Milieubeleidsplan “specifiek voor geluid: geen toename van de geluidbelasting in de woonomgeving” en wat betekent het als andere (bijvoorbeeld) industrie-geluidbronnen meer geluid gaan produceren en daardoor cumulatief de 1 dB wel wordt overtreden? Dan draagt de 0,06 dB ineens wel bij;
- Het college geeft als antwoord op zienswijze 28.9 (overzicht zienswijzen Documentnummer INT-18-43916, d.d. 15 oktober 2018) dat:
 - normen steeds vaker worden aangescherpt bij nieuwe milieu omgevingsvergunningen. Deze stelling moet aantoonbaar onderbouwd worden. Hoe verhoudt zich dit tot bijvoorbeeld de recente toezegging van de provincie aan Tata Steel om 40% NOx uit te stoten boven de EU norm, de verhoging van de geluidswaarde en de grafietuitstoot?
 - dat technieken om productie processen milieuvriendelijker te laten verlopen ieder jaar vooruit gaan. Wij onderschrijven deze stellingname. De vraag is: hoe zorgt de gemeente Beverwijk ervoor dat deze technieken daadwerkelijk toegepast gaan worden? Hoe wordt dit geborgd?
- In het genoemde zienswijze overzicht onder 21.6 geeft het college aan “In 2017 is de ambitie om de luchtkwaliteit te verbeteren opnieuw uitgesproken in de visie luchtkwaliteit 2017- 2021. Tevens is bij de vaststelling van deze visie geconstateerd dat de luchtkwaliteit ten opzichte van 2012 verbeterd is”. Wij merken hierbij op dat uit het Datarapport Luchtkwaliteit IJmond juni 2018 blijkt dat de concentratie PM10 en PM2,5 in 2017 ten opzichte van 2016 voor Wijk aan Zee is gestegen. In dit rapport is, gezien de Motie Omgevingswaarden uit oktober 2017 om te streven naar de WHO normen in 2050, een vergelijking gemaakt met de WHO advieswaarden. Voor PM2.5 en PM10 wordt op alle locaties de WHO waarden overschreden. Wij zijn bezorgd, te meer omdat Tata Steel nog fors de productie mag verhogen. Het college refereert hierbij aan het Waterland akkoord. Uit de samenvatting van het Bronnenonderzoek van het RIVM (memo provincie Noord Holland 5 juli 2011) blijkt dat Tata Steel qua uitstoot (emissie) de grootste lokale bron van fijn stof is, te weten 88%;

- Het onderzoek naar mogelijke gezondheidsrisico's van verschillende stoffen (waaronder zware metalen in de "grafietregen" en fijnstof) en geluid in Wijk aan Zee;
- De inhoud van de brief van de huisartsen van Wijk aan Zee die op 27 november 2018 door het college is ontvangen. Wij hebben verzocht deze brief door te sturen aan de raad.

Wij sturen u deze zienswijze in dit stadium omdat wij het van het grootste belang vinden dat u uw afwegingen inzake dit plan neemt op basis van volledige en actuele en relevante informatie. Met name gezien de huidige situatie omtrent het leefklimaat in Wijk aan Zee en de noodzaak om vanuit uw (taak voor de publieke gezondheid) de gezondheid van de huidige en toekomstige inwoners te beschermen.

Een afschrift van deze zienswijze is aan het college van Burgemeester en Wethouders verzonden.

Met vriendelijke groet,

Hoogachtend,
Namens het bestuur van de Stichting Dorpsraad Wijk aan Zee,

J.J. Durge
Vice-voorzitter.

T. Vos,
secretaris.